

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Aro-Heinilä, Timo			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Ympäristövastuuseen liittyvien käsitysten ja tunteiden yhteys elämäntavan ekologiseen kestävyYTEEN			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-01-02	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 79 + 15 sivua liitteitä
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tässä tutkimuksessa esittelen kehittämäni elämäntavan ympäristövaikutuksia mittaavan indikaattorijärjestelmän. Indikaattoreiden muodostamisessa pyrin mallintamaan ympäristökäyttäytymistä ekologisen kestävyYden kriteerien mukaisesti. Indikaattoreiden viitearvot keräsin asiantuntija-arvioihin perustuvalla delfoi -menetelmällä. Käyttämäni mittaustekniikka perustuu ajatukseen, että elämäntavan ympäristövaikutukset voidaan määrittellä ensisijaisesti yksilön kulutuksen perusteella.</p> <p>Tutkimus selkeyttää kuvaa siitä, mitkä (kulutus)elämäntapaan liittyvät tekijät ovat olennaisia ja mitkä epäolennaisia ympäristövaikutusten muodostumisen kannalta. Lisäksi osoitan, minkälaisia yhteyksiä erilaisten yksilöllisten tekijöiden ja elämäntavan ympäristövaikutusten välillä voidaan löytää. Yhteiskuntatieteellisen ympäristötutkimuksen puutteena on ollut pyrkimysten ja todellisten ympäristövaikutusten virheellinen rinnastaminen. Tämä tutkimus edustaa sosiaalipsykologista ympäristötutkimusta, jossa ympäristökäyttäytymisen mallintamisessa ei tehdä hätköityjä oletuksia käyttäytymisen ja ympäristövaikutusten suhteesta – pyrkimys ympäristöystävälliseen käyttäytymiseen pidetään erillään todellisista ympäristövaikutuksista. Pyrkimystä ympäristöystävälliseen käyttäytymiseen mittasin kierrätysaktiivisuudella.</p> <p>Tutkimuksen empiirinen osuus perustuu kyselylomakkeeseen, jolla ympäristöasioihin liittyviä tunne- ja käsitysmekanismeja sekä ympäristökäyttäytymistä mitattiin kahden helsinkiläisen kaupan asiakkailta. Näiden vastaajien elämäntavan ekologista kestävyYttä määrittävät toisaalta sosioekonomiset statuserot mutta myös persoonalliset erot emotionaalisessa ja kognitiivisessa rakenteessa.</p> <p>Ympäristöasioihin liittyvä syyllisyys on mekanismi, joka vaikuttaa erityisen voimakkaasti elämäntapaan ekologisen kestävyYden näkökulmasta. Ekologisesti kestävään elämäntapaan pyrkiminen on yksilölle helpompaa käsittää konkreettisen materiaalsen kuluttamisen avulla.</p> <p>Ympäristöasioihin liittyvä syyllisyys on nimenomaan tällaisen kuluttamisen ekologiseen kestävyYTEEN vaikuttava emotionaalinen mekanismi. Etenkin ruuan ja tavaroiden kuluttamiseen liittyvät ympäristövaikutukset riippuvat pitkälti ympäristökäyttäytymiseen liitettävästä syyllisyydestä. Asuminen ja liikenne ovat järjestelmiä, joissa pyrkimys muuttaa elämäntapansa ekologisesti kestävämmäksi ei vielä juurikaan näy. Kuitenkin ne ovat ruokajärjestelmän ohella merkittävimpiä ympäristövaikutusten aiheuttajia.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>ekologinen kestävyys</p> <p>indikaattorit</p> <p>ympäristökuormitus – elämäntavat</p> <p>kontrolliodotus</p> <p>syyllisyys</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			